

Iseljavanje Hrvata u Njemačku - EU migracijski val

Istraživanje docenta Tade Jurića s Hrvatskog katoličkog sveučilišta, provedeno na uzorku od 1200 ispitanika u Njemačkoj koji su iselili iz zemlje u protekle tri godine, pokazalo je da iseljavaju pretežito zaposlene osobe. Provedeno je metodom ankete, online-ankete i posredstvom osobnog intervjua tijekom 2017., a uzorak je prikupljen putem mreže hrvatske nastave u Njemačkoj, hrvatskih katoličkih misija i Facebook grupe: Idemo u svijet-Njemačka. Glavni i osnovni cilj istraživanja bio je utvrditi motivaciju Hrvata za iseljavanjem u Njemačku.

Pravna i ekonomska nesigurnost, nemoral političkih elita i korupcija pridonijeli su iseljavanju, smatra docent Jurić, no da iseljavaju pretežito zaposlene osobe, nije očekivao u istraživanju. Iznenađuje koliko su mnogima glavni pokretači bili tzv. "subjektivni motivi". Mnoge ispitanike je motivirala želja da dožive i upoznaju nešto novo ili da se usavrše u vlastitoj profesiji, što im u domovini nije bilo omogućeno, objašnjava Jurić.

Prema podacima istraživanja, čini se da se iselilo više žena nego muškaraca, a treba naglasiti da su to žene u fertilnoj dobi, nositeljice biološke obnove populacije, govori Jurić. Većina iseljenika u bračnom su odnosu, a u domovini su imali zaposlenje.

Najveću sklonost migriranju iskazuju osobe u dobi između 25 i 45 godina. Novi hrvatski iseljenici najčešće imaju završenu srednju školu (60,7 posto), dok je udio visokoobrazovanih 37,8 posto. Time je udio visokoobrazovanih osoba u ovome iseljeničkom valu za 12 posto veći nego u domovini u dobnoj skupini od 25 do 40 godina.

S obzirom na regionalnu pripadnost ispitanika, najveću sklonost migriranju iskazuju ispitanici s područja Zagreba i središnje Hrvatske te Slavonije i Baranje (60 posto svih iseljenih je iz ovih regija).

Posebno je zanimljivo pogledati rezultate ocjene zadovoljstva "novim životom" u Njemačkoj, prema kojima je čak 79 posto ispitanika zadovoljno, a svega 3 posto nezadovoljno. To potvrđuje i kontrolno pitanje, govori Jurić, prema kojemu 88,5 posto iseljenika nije požalilo što je odselilo u Njemačku. Nadalje, 73 posto hrvatskih građana zadovoljno je svojom plaćom u Njemačkoj, dok samo 5 posto nije zadovoljno. Čak je i po pitanju smještaja, koje se najčešće spominje kao najspornija stavka života u Njemačkoj, većina je zadovoljna – 69 posto, dok je svega 7,2 posto nezadovoljno svojim smještajem.

Što se tiče pitanja povratka ili ostanka, većina se, sve do mirovine, odlučuje za ostanak u Njemačkoj (85 posto). Samo 15 posto razmišlja o povratku u nekom kratkoročnom ili srednjoročnom periodu, a 45 posto bi se eventualno moglo vratiti samo kada budu u mirovini. Za 40 posto ispitanika povratak ne dolazi ni u kojem slučaju u obzir.

Set pitanja koja provjeravaju emocionalne stavove pokazuje da se većina osjeća "generalno bolje" nego u domovini. I da nostalgija nije prevladavajuća emocija (kao što se inače u hrvatskom diskursu o migrantima često tvrdi). Većina osjeća kako u Njemačkoj više dobiva u subjektivnom i objektivnom smislu, nego što gubi u domovini. Čak polovica (50,4 posto) novoiseljenih Hrvata ima negativan osobni stav prema Hrvatskoj, objašnjava Jurić.

Zanimljivo je vidjeti i da jedan veliki postotak počinje doživljavati Njemačku svojom domovinom. Međutim, istina je i da ne uspiju svi stvoriti novi zadovoljavajući život u Njemačkoj. Za mnoge se migracija pokazala životnim razočaranjem.

Migracija svakako ne mora nužno značiti gubitak. Između ostalih objašnjenja zašto je tomu tako je i ono prema kojem migracija može uključiti višestruka boravišta i istodobni život u dva ili više nacionalnih društava. Istraživanje pokazuje da će jedan dio hrvatskih migranata svjesno (13 posto) ili nesvjesno također izabrati model života na dvije lokacije. Što je danas uslijed opće komunikacijske premreženosti i izvrsne cestovne povezanost između Njemačke i Hrvatske relativno lako izvedivo. Dokazano je da iseljenici mogu osjećati jednaku identifikaciju s prostorom u kojem fizički žive i s prostorom koji su napustili. Na Hrvatskoj je da pronade modele kako tu situaciju okrenuti sebi u korist, prenosi se u istraživanju.

U pripremi je i tiskanje istoimene knjige docenta Tade Jurića "Iseljavanje Hrvata u Njemačku – EU migracijski val".